

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/124 van oktober 2023

(zie datum ondertekening)

over

tekst	voorontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	over initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, die veroorzaakt zijn door biotische factoren, tegen te gaan
roepnaam	(besluit meldingsplicht infectieziekten)
datum	zoals principieel goedgekeurd op op 6 oktober 2023
trefwoorden	anonimisering;

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies bij hoogdringendheid van de mevrouw Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 6 oktober 2023, ontvangen door de VTC op 6 oktober 2023;

Gelet op de schriftelijke procedure;

Brengt het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Volksgezondheid (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *over initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, die veroorzaakt zijn door biotische factoren, tegen te gaan* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat het voorliggende voorontwerp van besluit noodzakelijke bepalingen bevat ter uitvoering van het bij decreet van 23 december 2022 gewijzigde artikel 45 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, **dat in werking zal treden op 1 januari 2024** en dat de meldingsplicht voor infectieziekten regelt ter bescherming van de volksgezondheid, waardoor voorliggend voorontwerp van besluit essentieel is om de continuïteit in de bescherming van de volksgezondheid te garanderen en om adequaat te kunnen optreden tegen de verdere verspreiding van infectieziekten.
3. Wegens de hoogdringendheid wordt de adviesvraag behandeld in een schriftelijke procedure.
4. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

5. Volgende uitleg in de Nota aan de Vlaamse Regering geeft de context voor de verwerking van persoonsgegevens:
6. Het Ontwerp geeft uitvoering aan verschillende bepalingen van het decreet van 21 november 2003 *betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (hierna: Preventiedecreet)*, die betrekking hebben op het beleid om initiatieven te nemen om de uitbreiding van schadelijke effecten, veroorzaakt door biotische factoren tegen te gaan.
7. De nieuwe regeling is volgens de adviesvragers voornamelijk noodzakelijk omdat artikel 45 van het Preventiedecreet, dat de **meldingsplicht in het kader van infectieziekten** regelt, gewijzigd werd. De meldingsplicht heeft betrekking op infectieziekten die verplicht gemeld moeten worden aan de Vlaamse overheid door onder andere artsen en laboratoria, met de bedoeling om maatregelen te coördineren of te nemen om mits veldepidemiologisch onderzoek:
 - uitbreiding van de ziekte te vermijden of in te dijken (bv. over een tuberculosepatiënt);
 - bronnen van infectieziekten op te sporen en te elimineren (bv. een koeltoren die aan de basis ligt van een uitbraak van legionellose of de veteranenziekte);
 - oorzaken van ziekteclusters te vinden zodat herhaling in de toekomst vermeden kan worden (bv. uitbraak van een voedselinfectie door besmette eieren van een kippenbedrijf);
 - de kennis, en daardoor de preventiemogelijkheden, over infectieziekten te verhogen; voorbeelden zijn de ontdekking van, naast vooral varkensvlees, ook paardenvlees als mogelijke oorzaak bij trichinelloseuitbraken; de ontdekking van oorzaken van Toxic Shock Syndrome; de eerste stappen in de ontdekking van AIDS,....
8. De nota aan de Vlaamse Regering vermeldt dat de meldingsplicht, opgenomen in artikel 45 Preventiedecreet, fundamenteel gewijzigd werd met het decreet van 23 december 2022 *tot regeling van de verwerking van persoonsgegevens in het beleidsveld sociale bescherming en in het beleidsveld gezondheids- en woonzorg, wat betreft de erkenning van gezondheidszorgberoepen en de preventieve gezondheidszorg*. De meldingsplicht is uitgebreid en er wordt niet langer uitgegaan van naamloze meldingen.
9. De nota aan de Vlaamse Regering geeft aan dat de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens decretaal zijn verankerd. Verschillende aspecten van de meldingsplicht worden reeds op decretaal niveau geregeld en niet langer bij besluit van de Vlaamse Regering. Deze wijzigingen aan het decreet treden uiterlijk in werking op 1 januari 2024.
10. Rekening houdend met deze decretale wijzigingen, worden met voorliggend voorontwerp van besluit de volgende aspecten van de meldingsplicht geregeld:
 - de wijze van melding;
 - de vorm van de melding;
 - de termijn waarbinnen de melding gedaan moet worden;
 - dat het Departement Zorg de nodige technische en organisatorische maatregelen neemt om de persoonsgegevens te beschermen die worden verwerkt;

- de regels die gevolgd dienen te worden bij de anonymisering van de gegevens na het aflopen van de bewaartermijn, vermeld in artikel 45, §4, tweede en derde lid, van het Preventiedecreet, zoals gewijzigd bij decreet van 23 december 2022.
11. Daarenboven wordt ook het opleggen en de betaling van de administratieve geldboete, vermeld in artikel 76, §1, 6°, van het Preventiedecreet geregeld, net als de samenstelling en de vergoeding van het beroepscollege, vermeld in artikel 81 van het Preventiedecreet, waarbij beroep aangetekend kan worden tegen verschillende maatregelen die genomen worden om de uitbreiding van schadelijke effecten, veroorzaakt door biotische factoren tegen te gaan.
12. Op het einde van de nota wordt nog vermeld dat tijdens de voorbereidingen voor voorliggend voorontwerp van besluit de modaliteiten van de melding grondig werden afgewogen om de gemelde en verwerkte persoonsgegevens te beschermen.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

13. De meldingsplicht is opgenomen in het vervangen artikel 45 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid. De verplichting wordt als volgt geformuleerd in het nieuwe artikel dat op 1 januari 2024 in werking zal treden:

“Art. 45. §1. Een verplichting tot melding van de infecties die door biotische factoren worden veroorzaakt, vermeld in artikel 44, §3, 1°, geldt voor de behandelende arts, het hoofd van een laboratorium van klinische biologie en de arts die belast is met het medisch toezicht in scholen, bedrijven, voorzieningen waar kinderen en jongeren verblijven, en residentiële zorginstellingen.”

14. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
- personen vermeld in de melding zoals opgelegd in artikel 45 van het decreet (waaronder dus ook werknemers, kinderen en jongeren die verblijven in voorzieningen en bewoners van residentiële zorginstellingen);
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft (zie het artikel 45 zoals geciteerd hierna):
- Identificatiegegevens;
 - gegevens over de gezondheid.
15. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Wettelijke basis van het besluit

16. Het **nu geldende artikel 45** van het Preventiedecreet luidt als volgt (onderlijning VTC):

“Art. 45. (29/03/2019- 31/12/2023)

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, de procedure van melding, de inhoud en de vorm van de melding, alsook de wijze van verwerking van de melding.

In principe is de melding, bedoeld in het eerste lid, naamloos. Met het oog op de uitvoering van artikel 44, § 2, bepaalt de Vlaamse regering, na advies van de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel

10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, de omstandigheden waarin, de identiteit moet worden meegedeeld.

§ 2. De gemelde gegevens worden aangewend met het oog op het nemen van initiatieven, als bedoeld in artikel 44, § 2, en in het bijzonder met het oog op het nemen van de maatregelen, als bedoeld in artikel 44, § 3, 2^{o1}.

Deze gegevens kunnen ook worden verwerkt voor statistische of beleidsondersteunende doeleinden voorzover de betrokkenen niet of niet meer identificeerbaar zijn.

Deze gegevens worden voor geen andere doeleinden gebruikt dan voor die welke vermeld zijn in het eerste en tweede lid.

§ 3. De verplichting tot melding geldt voor de behandelende arts, het hoofd van een laboratorium van klinische biologie en de arts, belast met het medisch toezicht in scholen, bedrijven, voorzieningen waar kinderen en jongeren verblijven, rust- en verzorgingstehuizen en rustoorden voor bejaarden."

17. Het **gewijzigde, maar nog niet in werking zijnde, artikel 45** bepaalt het volgende (onderlijning VTC):

"Art. 45. §1. Een verplichting tot melding van de infecties die door biotische factoren worden veroorzaakt, vermeld in artikel 44, §3, 1°, geldt voor de behandelende arts, het hoofd van een laboratorium van klinische biologie en de arts die belast is met het medisch toezicht in scholen, bedrijven, voorzieningen waar kinderen en jongeren verblijven, en residentiële zorginstellingen.

In het eerste lid wordt verstaan onder residentiële zorginstellingen:

1° de woonzorgcentra, vermeld in artikel 33 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019;

2° de residentiële voorzieningen die erkend, vergund of gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;

3° de revalidatieziekenhuizen, vermeld in artikel 2, 17°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging.

§2. De melding, vermeld in paragraaf 1, kan al de volgende gegevens bevatten:

1° het identificatienummer van de sociale zekerheid van de geïnfekteerde persoon, vermeld in artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

2° de voornamen en de achternaam van de geïnfekteerde persoon;

3° de geboortedatum van de geïnfekteerde persoon;

4° het geslacht van de geïnfekteerde persoon;

¹ "Artikel 44. (26/04/2023- 31/12/2023)

§ 1. De Vlaamse regering beoogt uitbreiding van schadelijke effecten, veroorzaakt door biotische factoren, tegen te gaan bij de mens.

§ 2. Ze kan, met betrekking tot biotische factoren die een potentieel gevaar vormen voor de volksgezondheid, initiatieven nemen om een verspreiding van infecties tegen te gaan.

§ 3. In elk geval neemt de Vlaamse regering het initiatief:

1° tot het bepalen van de door biotische factoren veroorzaakte infecties die gemeld moeten worden om maatregelen te kunnen nemen om uitbreiding van infecties tegen te gaan;

2° tot aanduiding van de ambtenaren-artsen die bevoegd zijn tot het nemen van maatregelen om uitbreiding van infecties tegen te gaan, onder voorbehoud van de verantwoordelijkheden van partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking en individuele zorgaanbieders;

3° tot aanduiding van de ambtenaren die belast zijn met het toezicht op de naleving van artikel 44, § 2 en § 3, 2°, artikel 45, § 3, artikel 47 en artikel 48, onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie."

- 5° de vermoede of bevestigde diagnose van de meldingsplichtige infectie;
- 6° de identiteit en de contactgegevens van de melder;
- 7° de datum van de melding;
- 8° het land van geboorte van de geïnfecteerde persoon;
- 9° de nationaliteit van de geïnfecteerde persoon;
- 10° het domicilieadres van de geïnfecteerde persoon;
- 11° de gezinssamenstelling van de geïnfecteerde persoon;
- 12° het adres waar de geïnfecteerde persoon daadwerkelijk verblijft. Als de geïnfecteerde persoon in een voorziening verblijft: de vermelding van de soort voorziening;
- 13° de gegevens die nodig zijn om contact te kunnen opnemen met de geïnfecteerde persoon, met inbegrip van het telefoonnummer en het e-mailadres van de betrokkene en van de persoon of wettelijke vertegenwoordiger die in geval van nood gecontacteerd moet worden, en de vermelding van de relatie van die persoon tot de betrokkene;
- 14° het beroep van de geïnfecteerde persoon;
- 15° de werkplaats van de geïnfecteerde persoon;
- 16° de activiteiten, contacten en aanwezigheden op plaatsen tijdens de maximale incubatieperiode en tijdens de ziekteperiode;
- 17° de volgende informatie over de ziekte:
- a) de startdatum van de symptomen;
- b) de datum en de resultaten van klinisch, technisch en labotechnisch onderzoek en medische beeldvorming;
- c) de ingestelde therapie;
- d) de outcome (sequellen, overleden, genezen) na acuut ziektestadium;
- 18° informatie over onderliggend lijden, therapie en antecedenten;
- 19° de vaccinatiestatus van de geïnfecteerde persoon;
- 20° in voorkomend geval de zwangerschap van de geïnfecteerde persoon;
- 21° de coördinaten van de behandelende arts en, in voorkomend geval, van de arts-specialist en van het ziekenhuis;
- 22° de vermoede bron van besmetting;
- 23° de dossierreferentie van de melder.

Als de melder op de hoogte is van de gegevens, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 7°, is de melder verplicht deze gegevens op te nemen in de melding. De gegevens, vermeld in het eerste lid, 8° tot en met 23°, kunnen door de melder worden opgenomen in de melding. Op verzoek van de ambtenaren-artsen en de ambtenaren, vermeld in artikel 44, §3, 2° en 3°, deelt de melder de opgevraagde gegevens, vermeld in het eerste lid, 8° tot en met 23°, mee als de melder op de hoogte is van deze gegevens.

De melding, vermeld in het eerste lid, wordt gedaan aan een ambtenaar-arts als vermeld in artikel 44, §3, 2°.

In afwijking van het derde lid kan de Vlaamse Regering vaststellen in welke specifieke gevallen de melding, vermeld in paragraaf 1, aan andere personen dan de ambtenaar-arts, vermeld in artikel 44, §3, 2°, kan worden gedaan.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, de termijn waarin de melding wordt gedaan, en de vorm en de wijze van de melding.

§3. De gegevens, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, worden verwerkt met het oog op het nemen van initiatieven als vermeld in artikel 44, §2, en in het bijzonder met het oog op het nemen van de maatregelen, vermeld in artikel 44, §3, 2°.

De gegevens, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, kunnen ook worden verwerkt voor statistische.

wetenschappelijke en beleidsondersteunende doeleinden, op voorwaarde dat de personen niet of niet meer identificeerbaar zijn.

§4. De ambtenaar-arts, vermeld in artikel 44, §3, 2°, legt over elke infectieziekte die gemeld wordt, een dossier aan. Dat dossier wordt aangevuld met alle informatie die ingewonnen wordt met toepassing van artikel 46, 3°, a), en artikel 48, en kan worden aangevuld met alle verdere informatie die daarvoor noodzakelijk is.

Het dossier, vermeld in het eerste lid, wordt in zijn geheel maximaal dertig jaar bewaard in geval van tuberculose en maximaal tien jaar als het een andere infectieziekte betreft.

In afwijking van het tweede lid kan het dossier langer dan respectievelijk dertig of tien jaar bewaard worden als het dossier deel uitmaakt van een gerechtelijk onderzoek of als het vermoeden bestaat dat het dossier aanleiding kan geven tot een gerechtelijk onderzoek. In voorkomend geval wordt het dossier bewaard tot het gerechtelijk onderzoek gesloten wordt of tot er geen redelijk vermoeden meer is dat het dossier aanleiding kan geven tot een gerechtelijk onderzoek.

De Vlaamse Regering kan de volgende aspecten nader regelen:

1° de wijze waarop het dossier bewaard wordt, vermeld in het eerste lid;

2° de wijze waarop de gegevens van het dossier, vermeld in het eerste lid, worden geanonimiseerd na afloop van de bewaartermijn, vermeld in het tweede of derde lid;

3° de wijze waarop de geanonimiseerde gegevens van het dossier worden bewaard.

§5. Het agentschap Zorg en Gezondheid is de verwerkingsverantwoordelijke, in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor het dossier, vermeld in paragraaf 4, eerste lid.

§6. De Vlaamse Regering kan technische en organisatorische maatregelen opleggen voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in dit artikel.”

18. Het gewijzigde artikel vormt de rechtsgrond van voorliggende Ontwerp.
19. De VTC zal hierna de verschillende bepalingen die een impact hebben op de verwerking van persoonsgegevens na elkaar bespreken.

3. Artikel 3: de meldingsprocedure

20. Dit artikel bepaalt hoe de melding moet gebeuren en hoe die moet beveiligd worden:

“Art. 3. §1. De melding van een infectie die is opgenomen in de lijst, vermeld in artikel 2, wordt gedaan binnen vierentwintig uur na het eerste realistische klinische, epidemiologische of laboratoriumtechnische vermoeden op basis van de gevalsdefinities die het Departement Zorg ter beschikking stelt.

De infectie, vermeld in het eerste lid, wordt gemeld op een beveiligde elektronische wijze, telefonisch of mondeling, of eventueel schriftelijk met de post, met inachtneming van de vereisten voor de uitwisseling van medische gegevens.

In het tweede lid wordt verstaan onder beveiligde elektronische wijze: de melding gebeurt via een geëncrypteerd bericht of via een beveiligde webapplicatie, die het Departement Zorg ter beschikking stelt aan de melders.

De eventuele schriftelijke melding met de post, vermeld in het tweede lid, gebeurt onder gesloten omslag, met de vermelding “medisch geheim”, op naam van de ambtenaar-arts die binnen het Departement Zorg verantwoordelijk is voor de provincie waar de melder zijn beroepsactiviteit uitvoert.

§2. Als de persoon die de infectie moet melden, van oordeel is dat de maatregelen die genomen moeten worden, van die aard zijn dat ze een onmiddellijke aanpak of coördinatie vergen, wordt de infectie onmiddellijk telefonisch of mondeling gemeld.

§3. Bij een telefonische of een mondelinge melding als vermeld in paragraaf 2, bevestigt de melder, als de ambtenaar-arts of een ambtenaar daarom verzoekt, de melding op een beveiligde elektronische wijze of via de post als vermeld in paragraaf 1.”

21. De VTC beoordeelt het positief dat er in het ontwerp eisen inzake de beveiliging van de meldingen worden opgenomen. Ze adviseert wel dat minstens wat de beveiligde elektronische wijze betreft, zowel de beveiliging van het bericht als van het kanaal wordt gevraagd. De VTC beschouwt het ook als ongewoon en riskant dat, bij telefonische of mondelinge meldingen – waar het risico op fouten dus het grootste is – een geschreven bevestiging optioneel is, en enkel gebeurt op verzoek. Minimaal lijkt het aangewezen dat de melder in dit geval een schriftelijke bevestiging ontvangt van de informatie zoals die genoteerd werd door de ambtenaar-arts of ambtenaar, zodat de melder indien nodig de informatie kan corrigeren. In de veronderstelling dat de ambtenaar-arts of ambtenaar de informatie hoe dan ook schriftelijk zal moeten verwerken, lijkt dit een eerder beperkte inspanning die substantiële risico's kan wegnemen.

4. Artikel 4: ontvangers van de meldingen

22. Artikel 4 past conform het nieuw artikel 45, §2 de mogelijkheid toe om de melding te laten doen aan andere ambtenaren dan de ambtenaar-arts en bepaalt in welke specifieke gevallen dat kan:

“Art. 4. In afwijking van artikel 45, §2, derde lid, van het decreet van 21 november 2003 kan een ambtenaar in de volgende gevallen op de hoogte worden gebracht van een melding en kan een melding behandeld worden door een ambtenaar, onder de verantwoordelijkheid van een ambtenaar-arts:

- 1° als er geen ambtenaar-arts beschikbaar is in de periode waarin de melding gedaan moet zijn;*
- 2° als de melder van oordeel is dat de melding niet kan wachten tot een ambtenaar-arts beschikbaar is;*
- 3° als het aantal meldingen de capaciteit van de ambtenaren-artsen overstijgt.”*

23. Volgens de nota aan de Vlaamse Regering zijn zowel de ambtenaar-artsen als de andere ambtenaren al aangeduid bij ministerieel besluit en werken de ambtenaren bovendien steeds onder de verantwoordelijkheid van een ambtenaar-arts.
24. De VTC vindt het evenwel vreemd dat de waarborg die vroeger blijkbaar vereist was voor anonieme (of beter: naamloze) meldingen, namelijk het ontvangen ervan door een arts, nu niet meer noodzakelijk wordt bevonden, terwijl de informatie gevoeliger is aangezien het onmiddellijk over geïdentificeerde personen gaat. Dit geldt vooral voor het derde punt waar het belang van het gezondheidsprobleem groter lijkt en eveneens de behoefte aan bescherming. De VTC beveelt aan om dit minstens goed te motiveren, des te meer omdat het een keuze van de Vlaamse Regering betreft.

5. Artikel 5: anonimisering na bewaartermijn

25. Dit artikel behandelt anonimisering na de bewaartermijn (in regel 10 jaar behalve TBC 30 jaar) van het dossier dat de ambtenaar-arts aanlegt over elke infectieziekte die gemeld wordt.
26. De anonimisering gebeurt onder toezicht van de ambtenaar-arts en volgens de regels die de federale wetgever uitvaardigt in uitvoering van de AVG.

27. Het is positief dat de anonimisering geregeld wordt, maar de verwijzing naar de federale wetgeving lijkt de VTC tegelijk te ruim (te vaag, want de federale regelgeving bevat weinig concrete procedures inzake anonimisering) en te beperkt (er kunnen door de decreetgever ook regels worden opgelegd voor deze verwerking).
28. De VTC beveelt ook aan om de tussenkomst van de functionaris voor gegevensbescherming op te leggen in het Ontwerp om de gepastheid van de anonimiseringsprocedure te evalueren, en indien nodig aanbevelingen te doen om deze bij te sturen.

6. Artikel 6: passende technische en organisatorische maatregelen

29. De Vlaamse Regering duidt in artikel 6 het Departement Zorg aan om de passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om de persoonsgegevens te beschermen die worden verwerkt conform artikel 45.
30. Met het oog op de toepassing van het beginsel minimale gegevensverwerking (artikel 5, 1, c), AVG) legt de Vlaamse Regering het departement Zorg op om alleen noodzakelijke persoonsgegevens te verwerken die gerelateerd zijn aan het type infectieziekte om een snelle verspreiding te vermijden.
31. In hetzelfde artikel wordt ook het volgende bepaald:
- “Binnen de bewaartermijnen, vermeld in artikel 45, §4, tweede en derde lid, van het decreet van 21 november 2003, worden maatregelen genomen in het kader van dataminimalisatie op basis van een stapsgewijze methodologie.”*
32. In de nota aan de Vlaamse Regering wordt er ter verduidelijking een voorbeeld van de bedoelde maatregelen vermeld: “
- Een voorbeeld van dergelijke maatregel betreft het na 2 jaar omzetten van de concrete leeftijd van een betrokkene naar een leeftijdsklasse.”*
33. Het is de VTC ondanks het voorbeeld niet helemaal duidelijk wat met een stapsgewijze methodologie wordt bedoeld: enkel het verder reduceren van informatie na een bepaalde termijn? Ze adviseert om dit verder te verduidelijken in de nota of bij voorkeur in het Ontwerp zelf.
34. De VTC beklemtoont ook dat dataminimalisatie een fundamenteel beginsel betreft, dat elke verwerkingsverantwoordelijke hoe dan ook dient te respecteren. Het invoeren van een specifieke dataminimalisatieregule is dan ook hoogst ongewoon, en zou kunnen doen vermoeden dat de regelgever ervan uitgaat dat initieel meer informatie zal worden ingezameld dan eigenlijk noodzakelijk is, en dat eventuele problemen op dit vlak later (en ‘stapsgewijs’) gecorrigeerd kunnen worden. De VTC wijst erop dat dit niet de bedoeling kan zijn, en dan een functionaris er hoe dan ook op zal moeten toezien dat elke ingezamelde informatie reeds zo minimaal mogelijk is.
35. De passende technische en organisatorische maatregelen zullen verder moeten bepaald worden aan de hand van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)².

² Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

36. De VTC wijst erop dat het uitvoeren van een GEB verplicht is gezien het gaat om een grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, AVG (artikel 35, 3, b), AVG)
37. De impact van de gegevensverwerking in het kader van de meldingsplicht op de betrokkenen kan zeer groot zijn ondermeer gezien de mogelijke door de ambtenaar arts op te leggen verregaande maatregelen, en door het bewust wegnemen van de naamloosheid als basisregel.
38. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht³.

III. BESLUIT

39. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- zowel de beveiliging van het bericht als van het kanaal opleggen en schriftelijke bevestiging vragen in alle gevallen;
 - de mogelijkheid om de melding te doen bij een ambtenaar andere dan een ambtenaar-arts beter te motiveren en/of daar meer garanties bij te voorzien;
 - specifiekere aan te duiden welke regels inzake anonimisering moeten worden toegepast;
 - de tussenkomst van de functionaris voor gegevensbescherming bij de anonimisering op te leggen;
 - verduidelijken wat met de stapsgewijze methodologie wordt bedoeld, en wat de bedoeling is van een specifieke dataminimalisatieregel;
 - een GEB opstellen.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-10-17 14:11:24 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

³ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”